

จะสังเกตอาการเหล่านี้ได้อย่างไร ?

เด็กที่ได้รับเชื้อโรคนี้ จะมีอาการไข้ต่ำๆ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย หลังจากมีไข้ 2-3 วัน เด็ก จะเริ่มเจ็บคอ น้ำลายไหล ปฏิเสธอาหารและน้ำ ถ้าให้เด็กอ้าปาก จะเริ่มเห็นมีแผลในปาก และเริ่ม มีผื่นตามมือและเท้า ในอีก 2-3 วันต่อมา

เด็กๆ จะมีอาการอาเจียน ท้องร่วง ชี้น ไม่วิ่งเล่นเหมือนเดิม โรคแทรกซ้อนที่อาจเกิดร่วม กับ HFMD ได้แก่ เชื้อหุ้มสมองอักเสบ (Aseptic meningitis) และกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ (Myocarditis) โรคแทรกซ้อนเหล่านี้ถึงแม้จะเกิดขึ้นไม่มากนักแต่ค่อนข้างจะอันตรายถึงแก่ชีวิต

การรักษา :

สำหรับในแง่ของการรักษาโรคมือ เท้า และปาก เนื่องจากเป็นโรคที่เกิดจากการติดเชื้อไวรัส จึงไม่มียาฆ่าเชื้อโดยตรง ดังนั้นการรักษาที่สำคัญ จึงเน้นที่การรักษาตามอาการ และการรักษาประคับประคอง symptomatic and supportive treatment และเฝ้าระวังอาการที่รุนแรงหรือภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้

การรักษาเบื้องต้น :

พ่อแม่สามารถดูแลให้การรักษาเบื้องต้นแก่ลูกได้ ตั้งแต่ลูกเริ่มมีอาการไข้ พ่อแม่ควรให้ลูก ดื่มน้ำ หรืออาหารเหลวทีละน้อยๆ ให้อบอุ่น เช่น น้ำผลไม้ น้ำแกงจืด น้ำเต้าหู้ นม ให้ยาลดไข้ตามขนาดของน้ำหนักตัวของเด็ก เช็ดตัวลดไข้ และให้นอนพักผ่อน ระวังดื่มน้ำเย็น เรื่องการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสจากน้ำมูก น้ำลาย และอุจจาระของเด็กป่วย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ฝ่ายพัฒนาสังคม

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

โทรศัพท์ 043-244682 โทรสาร 043-235144

โรคมือ เท้า ปาก

HAND-FOOT-MOUTH DISEASE

จัดทำโดย : ฝ่ายพัฒนาสังคม
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
[HTTP://WWW.KKPAO.GO.TH](http://www.kkpa.go.th)

โรคมือเท้าปาก

โรคนี้ไม่ใช่โรคใหม่ พบได้มานานแล้ว และยังเกิดการระบาดเป็นครั้งคราว ซึ่งมักเกิดกับเด็กอายุต่ำกว่า 10 ขวบ โดยเฉพาะเด็กเล็ก อายุระหว่าง 2 สัปดาห์ ถึง 3 ปี ซึ่งจากการศึกษาทางระบาดวิทยาพบว่า เป็นช่วงอายุที่เกิดการติดเชื้อไวรัสชนิดนี้ได้บ่อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่าโรคนี้ไม่เป็นปัญหาในผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ

โดยปกติถือว่าโรคมือ เท้า และปาก (hand, foot and mouth disease) เป็นโรคที่ไม่รุนแรง หรือที่เรียกว่า mild disease ผื่นและตุ่มน้ำใสดังกล่าวสามารถหายได้เองในเวลา 5 - 7 วัน ไม่เกิน สองสัปดาห์ แต่ในบางครั้งที่มีการระบาด เชื้อไวรัสสายพันธุ์ที่รุนแรง เช่น Enterovirus 71 หรือ Coxsackie virus บางชนิด อาจก่อให้เกิดโรคเดียวกันนี้ที่รุนแรงถึงขั้นทำให้ผู้ป่วยเด็กเสียชีวิตได้

สาเหตุ :

สาเหตุของโรคมือ เท้า และปากเกิดจากเชื้อไวรัสชนิดหนึ่ง ที่มีชื่อเรียกว่า coxsackie virus โดยเฉพาะเป็นไวรัสชนิด A5, A10 และ A16 ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่พบบ่อยว่าเป็นสาเหตุในการระบาดบางครั้งพบว่าสายพันธุ์ที่เป็นสาเหตุได้แก่ coxsackie virus type A16, coxsackie virus type A และ enterovirus type 71 สรุปได้ว่าสาเหตุของโรค HFMD นี้ เกิดจากไวรัส (coxsackie virus) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของ enterovirus นั่นเอง

การติดต่อ :

ไวรัสชนิดนี้สามารถแพร่กระจายติดต่อถึงกันได้โดยตรงผ่านทางของเหลวต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งควรระวังไว้เสมอว่าเด็กจะได้รับเชื้อไวรัสจากการที่ได้รับอาหารและน้ำที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส ซึ่งอาจกระจายออกมาจากอุจจาระ หรือละอองน้ำมูก น้ำลายของเด็กที่เป็นโรคนี้ และนอกจากนี้ยังสามารถติดต่อได้ทางลมหายใจอีกด้วย

อาการ :

- ไข้สูง
- เจ็บคอ
- ตุ่มน้ำใส หรือ แผล ที่คอ ในปาก
- ปวดหัว ปวดศีรษะ
- ผื่นที่มีตุ่มน้ำใส มือ เท้า และปาก (อาจพบที่บริเวณกันร่วมด้วย)
- ไม่กินนม ไม่กินอาหาร

การระวังป้องกัน :

- หลีกเลี่ยงสัมผัสกับผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้ (direct contact)
- ไม่ควรละเลย เรื่องของสุขอนามัย
- ล้างมือให้สะอาดภายหลังเข้าห้องน้ำทุกครั้งและก่อนรับประทานอาหาร
- หลีกเลี่ยงการใช้เครื่องใช้ร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดตัว เสื้อผ้า ของเล่นเด็ก
- เมื่อเด็กมีตุ่มใสขึ้นที่ปาก มือ หรือ เท้า ขอให้รีบแจ้งโรคนี้ และต้องพาไปพบแพทย์เพื่อรับการรักษาและแยกเด็กป่วยไม่ให้คลุกคลี กับเด็กอื่นประมาณ 2 สัปดาห์

